

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Прев 349/2020
10.12.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Матковић Стефановић и Татјане Миљуш, чланова већа, у парници по тужби тужиоца противтуженог Водопривредно предузеће „Ћуприја“ ДОО Ћуприја, чији је пуномоћник Катарина Вуловић, адвокат у ..., против туженог противтужиоца Општина Мионица, коју заступа Заједничко правобранилаштво Града Ваљева и општина Лајковац, Љиг, Мионица и Осечина, и туженог противтужиоца ЈКП „Водовод Мионица“ Мионица, чији је пуномоћник Александар Арсић, адвокат у ..., ради исплате стеченог без основа по тужби и ради исплате дуга по противтужби, вредност предмета спора по тужби 15.845.980,00 динара, вредност предмета спора по противтужби 2.000.000,00 динара, одлучујући о ревизији туженог противтужиоца Општина Мионица, изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда Пж 2482/19 од 13.02.2020. године, у седници већа одржаној дана 10. децембра 2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ ревизија туженог противтужиоца Општина Мионица, изјављена против пресуде Привредног апелационог суда Пж 2482/19 од 13.02.2020. године у делу којим је потврђена пресуда Привредног суда у Београду 45 П 4685/2016 од 24.01.2019. године у I, II и IV ставу изреке, као неоснована.

ОДБАЦУЈЕ СЕ ревизија туженог противтужиоца Општина Мионица, изјављена против пресуде Привредног апелационог суда Пж 2482/19 од 13.02.2020. године у делу којим је потврђена пресуда Привредног суда у Београду 45 П 4685/2016 од 24.01.2019. године у III ставу изреке, у одбијајућем делу за противтужбени захтев, и против одлуке из става другог изреке пресуде Привредног апелационог суда Пж 2482/19 од 13.02.2020. године, као недозвољена.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Београду П 4685/2016 од 24.01.2019. године ставом I изреке, обавезани су тужени да тужиоцу солидарно испоруче водоводни материјал наведен у изреци пресуде. Ставом II изреке, одређено је да се тужени могу ослободити своје обавезе враћања материјала ближе описаног у ставу I изреке пресуде уколико тужиоцу солидарно исплате износ од 15.845.980,00 динара са законском затезном каматом почев од 19.09.2016. године до исплате. Ставом III изреке, одбијен је противтужбени захтев којим су тужени тражили да се тужилац обавезе да им као

солидарним повериоцима на име накнаде исплати износ од 2.000.000,00 динара, са законском затезном каматом од дана пресуђења до исплате, као неоснован. Ставом IV изреке, обавезани су тужени да тужиоцу солидарно накнаде трошкове парничног поступка у износу од 1.123.160,00 динара.

Пресудом Привредног апелационог суда Пж 2482/19 од 13.02.2020. године ставом првим изреке, одбијена је жалба тужених као неоснована и потврђена првостепена пресуда. Ставом другим изреке, одбијена је жалба туженог противтужиоца Општина Мионица као неоснована и потврђено решење Привредног суда у Београду П 4685/2016 од 11.03.2019. године.

Решењем Привредног суда у Београду П 4685/2016 од 11.03.2019. године, исправљена је пресуда Привредног суда у Београду П 4685/2016 од 24.01.2019. године у ставовима I, II и III изреке, и у образложењу, свуда где стоји Водопривредно предузеће „Ћуприја“ АД Ћуприја, тако што уместо Водопривредног предузећа „Ћуприја“ АД Ћуприја, треба да стоји „Водопривредно предузеће Ћуприја“ ДОО Ћуприја.

Против правноснажне другостепене пресуде благовремену ревизију је изјавио тужени Општина Мионица, због погрешне примене материјалног права изричито, а према наводима ревизије и због битних повреда одредаба парничног поступка.

Врховни касациони суд је испитао дозвољеност изјављене ревизије применом члана 410. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр.72/11...18/20) и одлучио да ревизија изјављена против другостепене пресуде у делу којим је одбијена жалба туженог и потврђена првостепена пресуда у III ставу изреке, којим је одбијен противтужбени захтев, и у делу којим је одбијена жалба туженог и потврђено решење о исправци пресуде Привредног суда у Београду П 4685/2016 од 11.03.2019. године, није дозвољена.

Према одредби члана 403. став 3. Закона о парничном поступку, ревизија није дозвољена у имовинскоправним споровима ако вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе. Противтужбу, којом је поставио захтев да се тужилац обавезе да туженом исплати 2.000.000,00 динара на име накнаде за складиштење водоводног материјала, тужени је поднео 20.02.2018. године, на који дан је вредност предмета спора по противтужби одговарала износу од 16.915,29 евра по средњем курсу НБС. Према томе, применом наведене одредбе закона, ревизија туженог изјављена против другостепене пресуде донете по противтужби је недозвољена.

Чланом 420. став 1. Закона о парничном поступку прописано је да странке могу изјавити ревизију и против решења другостепеног суда којим је поступак правноснажно окончан. Решење о исправци пресуде није одлука којом се правноснажно окончава поступак, у смислу одредбе члана 420. став 1. Закона о парничном поступку.

Сходно томе, ревизијски суд је одлучио као у ставу првом изреке, на основу одредбе члана 413. Закона о парничном поступку.

Испитујући изјављену ревизију против одлуке из става првог изреке другостепене пресуде, којом је одбијена жалба туженог и потврђена првостепена пресуда о тужбеном захтеву за предају ствари, са факултативним овлашћењем на исплату износа од 15.845.980,00 динара и затезних камата, у границама прописаним одредбом члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр.72/11...18//20), Врховни касациони суд је нашао да ревизија туженог Општина Мионица није основана.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности. Наводи ревидента да је првостепени суд учинио битну повреду одредбе поступка из члана 196. у вези члана 344. Закона о парничном поступку, нису од значаја, јер се сагласно члану 407. став 1. тачка 3. Закона о парничном поступку ревизија може изјавити због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. истог закона само ако је учињена у поступку пред другостепеним судом.

Предмет тужбеног захтева је повраћај ствари – водоводног материјала, одређеног у изреци првостепене пресуде, уз изрицање факултативног овлашћења тужених да се ослободе од давања ствари исплатом новчаног износа од 15.845.980,00 динара са законском затезном каматом од 19.09.2016. године до исплате.

Према утврђеним чињеницама, дана 27.08.2010. године тужилац је као извођач радова закључио Уговор о извођењу радова са туженим Општина Мионица, као корисником и Републиком Србијом – Министарством за национално инвестициони план, као инвеститором. Чланом 2. уговора предвиђено је да се извођач обавезује да обезбеди радну снагу, материјал, грађевинску и другу опрему, изврши грађевинске, грађевинско-занатске и припремно-завршне радове, као и све друго неопходно за потпуно извршење радова који су предмет овог уговора, на реконструкцији главног доводног цевовода каптажа Орловац - резервоар Поповача. Уговорена је цена извођења радова и обавеза авансног плаћања 25% цене, односно 4.654.664,72 динара са ПДВ-ом. Радови су прекинути. Тужилац је захтевао од туженог Општина Мионица да преузме неуграђени материјал. Тужени Општина Мионица је овлашћењем број Сл. 2011 од 28.02.2011. године овластио туженог ЈКП „Водовод Мионица“ Мионица да у име Општине преузме сав неуграђени материјал који је набављен за реконструкцију цевовода, да га обезбеди и ускладишти. Записником о примопредаји од 17.03.2011. године тужилац је предао туженом противтужиоцу ЈКП „Водовод Мионица“ Мионица специфицирани водоводни материјал, а који је и вештак економско финансијске струке приказао у табели у свом налазу. Наведени материјал је предат из разлога што је извођење радова заустављено. Тужилац је захтевао повраћај материјала, или исплату противвредности, 13.05.2016. године, из разлога што је тужилац набавио материјал у циљу извођења уговорених радова, материјал није уграђен, нити плаћен, извођење радова је прекинуто услед тога што тужени Општина Мионица на предметној локацији није решио имовинскоправне односе, те је по ставу тужиоца корисник задржао материјал без правног основа. Тужилац је, по обавештењу Републике Србије, Министарства привреде, поднео тужбу ради наплате дуга по првој привременој ситуацији, док је уговорени аванс плаћен. Део материјала је тужени ЈКП „Водовод Мионица“ Мионица употребио. Правноснажно је обавезан тужени Општина Мионица да истом тужиоцу исплати износ од 4.483.302,38 динара на име накнаде штете због застоја у извођењу радова, у поступку који је вођен под П 852/2012 пред Привредним

судом у Београду. У поступку под П 827/13 пред истим судом, одбијен је тужбени захтев истог тужиоца да суд обавезе тужену Републику Србију Министарство регионалног развоја и локалне самоуправе да тужиоцу исплати вредност материјала који је тужилац обезбедио и допремио на градилиште пре прекида радова, и предао кориснику, Општини Мионица.

Код овако утврђених чињеница, нижестепени судови су закључили да је уговор о извођењу радова престао да важи, материјал који је набавио тужилац није уграђен, а налази се по овлашћењу туженог Општина Мионица код туженог ЈКП „Водовод Мионица“ Мионица, те тужилац има право на повраћај датог материјала, јер је отпао основ по коме га тужени држе. Као последицу тога, свака уговорна страна има право на повраћај датог, тужилац на враћање материјала, а инвеститор на повраћај авансно плаћене цене. Зато је усвојен тужбени захтев.

По оцени Врховног касационог суда, нижестепени судови су правилно применили материјално право када су усвојили тужбени захтев тужиоца.

Тужени Општина Мионица у ревизији оспорава правилност примене материјалног права. Понавља наводе да је инвеститор исплатио уговорени аванс, од којих средстава је тужилац набавио материјал, те да спорни материјал, односно његов део није својина тужиоца, чиме тужилац није активно легитимисан да потражује материјал. Оспорава да се предметни материјал односи на исти уговор. Наводи да није одговоран за евентуално пропадање материјала због протекла времена. Сматра да је суд требало да расправи висину новчаног износа из факултативног овлашћења, који износ сматра превисоким. Истиче да је тужилац наплатио од инвеститора потраживање по окончаној ситуацији. Оспорава правилност утврђења количине материјала. Коначно, истиче да је део набавке материјала покривен авансно плаћеном ценом.

Наводи ревидента нису основани.

Према утврђеном чињеничном стању на основу ког су донете нижестепене пресуде, произилази да је тужилац предметни материјал набавио у испуњењу своје уговорне обавезе, из члана 2. Уговора о извођењу радова закљученог са туженом Општином Мионица као корисником и Републиком Србијом, надлежним Министарством као инвеститором. Самим тим је, како правилно закључују нижестепени судови, тужилац власник спорног материјала. Аванс је дат од стране инвеститора на име делимичног испуњења обавезе на плаћање укупне цене из уговора, унапред. То не подразумева да је инвеститор постао власник предметног материјала, како неосновано тврди ревидент. Материјал је од стране тужиоца предат туженом Општина Мионица у тренутку када су радови заустављени. Не произилази из утврђених чињеница да је предат туженом у својину. Тужилац и инвеститор су у испуњењу уговора који је према утврђеним чињеницама раскинут, имали одређена давања. Као последицу раскида уговора, према одредби члана 132. став 2. Закона о облигационим односима, тужилац има право да му се врати оно што је у испуњењу уговора дао, у конкретном случају Општини Мионица као уговорној страни. Коначно, према утврђеним чињеницама одбијен је захтев тужиоца истакнут према инвеститору за исплату вредности набављеног материјала који је предао туженом Општини Мионица. Последица раскида уговора је право инвеститора на враћање новчаног износа на име аванса, те стога наводи ревизије о плаћању аванса нису од значаја за основаност тужбеног захтева у овој парници. Није утврђено да је тужилац од

инвеститора наплатио потраживање по окончаној ситуацији, које садржи и вредност материјала. Наводи којима ревидент оспорава правилност утврђења количине материјала, на основу вештачења, тичу се правилности утврђеног чињеничног стања, што нису дозвољени разлози ревизије против конкретне другостепене пресуде, предвиђени одредбом члана 407. Закона о парничном поступку.

Побијаном пресудом, туженима је смислу члана 344. Закона о парничном поступку дата могућност да измире обавезу на предају ствари плаћањем износа од 15.845.970,00 динара са затезним каматама, као факултативно овлашћење, а о тој означеној новчаној суми, суд не расправља и не упушта се у оцену да ли је она у економском смислу еквивалентна вредности ствари. Стога нису од значаја наводи ревидента који се тичу вредност материјала чију предају тужилац тужбом потражује.

На основу изложеног, Врховни касациони суд је одбио ревизију туженог Општина Мионица као неосновану на основу члана 414. Закона о парничном поступку.

**Председник већа - судија
Бранко Станић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић